

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 28 K, za pol leta 14 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam poslati, plača za vse leto 28 K, za pol leta 14 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Pokopeži se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pesamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Ogrska pod vlado absolutizma.

Z včerajšnjim dnem je na Ogrskem prenehalo ustavno življenje in v deželi je zavladal absolutizem.

Dasi je parlament samo razpuščen in je v kraljevem reskriptu izrečno naglašeno, da si kralj pridržuje pravico, čim najprej sklicati nov državni zbor, vendar je docela jasno, da se je vsaj za dogledni čas kreirala na Ogrskem absolutistična vlada, zakaj kraljeva odredba, da se razpusti parlament, ne da bi se istočasno razpisale nove državnozbornske volitve, je tako v direktnem nasprotju z ogrskimi ustavnimi določbami, kakor se ne strinja imenovanje generalnega majorja Nyirija za kraljevega komisarja z ogrsko ustavo. Vsak kraljevi ukaz in vsaka naredba je po ogrskem zakonu veljavna le, ako je podpisana od ogrskega ministrskega predsednika. Kraljevi reskript, s katerim se razpušča parlament in se imenuje general Nyiri za kraljevega komisarja z neomejenimi pooblastili, pa ni podpisan po ministrskem predsedniku baronu Fejervaryju, ampak je bil poslan zborničnemu predsedstvu od kraljevega komisarja Nyirija samega. S tem se je kršila veljavna ustava, na katero je prisegel sam kralj, in se ni oziralo na določbo, da mora biti za vsak vladarjev akt odgovorno ministrstvo, ki ga zbog tega tudi mora kontrasi-gurirati. Ako vzpričo teh okoliščin podpredsednik Rakovsky ni dal prečitati kraljevega reskripta sklicujoč se na veljavne ustavne določbe in ako madjarski poslanci niso hoteli vzeti na znanje tega reskripta niti potem ne, ko ga jim je prečital odposlanec kraljevega komisarja polkovnik Fabricius, je to popolnoma pravilno postopanje; takisto se mora tudi priznati, da je bil parlament iz gori navedenih razlogov docela opravičen, da se ni razšel in da je določil že tudi prihodnjo svojo sejo. Ako se je torej ta parlament, ki zakonito ni bil razpuščen, razglašal za vojaško silo, je to dokaz, da na Ogr-

skem ne veljajo več zakoni in da je absolutizem dobil v roke državno krmilo. Uradno se sicer temu ugovarja in se naglašja, da se ni hotelo ničesar drugega, kakor v smislu ustave razpustiti parlament.

Ako je ta izgovor resničen, zakaj se ni dal kraljevi reskriptu s podpisati ministrskemu predsedniku, kakor to zahteva ustava, čemu je bilo treba, da se je z vojaškimi bajoneti in policijskimi sablami nastopilo proti poslancem, ki so, kakor je docela evidentno, zastopali popolnoma pravilno in zakonito stališče?

Naj se vsa zadeva motri s tega ali onega stališča, eno je gotovo, da je bil nastop kraljevega komisarja v parlamentu kršenje veljavne ustave in prvi znak, da se je na Ogrsko položila trda pest absolutizma. Splošno se je pričakovalo, da bodo Madjari na kršenje ustave s kompetentne strani odgovorili z najodločnejšim nastopom in se ne bodo strašili izvajati niti najskrajnejših konsekvenc.

Toda v splošno začudenje so ostali poslanci vključ očitemu kršenju zakonitih ustavnih določb mirni in hladni: z največjim dostojanstvom in največjo mirnostjo so protestirali proti kraljevi protizakonitni naredbi, ne da bi se pri tem dali speljati na protipostavno polje; celo vojaškim bajonetom so se umaknili docela dostojanstveno s hladnim protestom. Kraljevi komisar Nyiri je lahko spokojno brez vsake ovire zapeljal vrata ogrskega parlamenta, ne da bi se Budimpešta zganila, dasi se je pričakovalo, da bo vzpričo dogodkov v državnem zboru vsa prestolnica pokonci in se vnamejo krvavi nemiri.

Te slutnje se niso izpolnile! Vsa Ogrska in z njo Budimpešta je mirna in pokojna.

Toda ako se to tolmači kot triumf železne pesti, kot zmago nad madjarsko koalicijo, smatramo to za veliko, morda usodepolno zmoto.

Ta mir, ki je zavladal sedaj na Ogrskem, se nam zdi vrlo sumljiv simptom, zdi se nam kakor brezve-trije neposredno pred nevihto: morda ni daleč čas, ko zavalovi po vsi Ogrski valovje splošne revolucije!

Državni zbor.

Na Dunaju, 19. febr.

Značilen je slučaj, da je avstrijski parlament istega dne razpravljal o ogrski krizi in njenem vplivu na Avstrijo, ko je bil ogrski parlament razpuščen in po policajih ter orožni-kih razgnan. Povod za debato je dal odgovor ministrskega predsednika na interpelacijo nemških strank o dogodkih na Ogrskem.

V začetku se je predložil trgovinski minister rusko trgovinsko pogodbo in zakonski načrt, s katerim se vlada pooblašča, sklepiti trgovinske pogodbe z inozemstvom v dobi od 1. marca do 30. junija.

Deželno sodišče na Dunaju zahteva izročitev posl. grofa Sternberga zaradi hudodelstva žaljenja članov cesarske rodbine, dočim zahteva deželno sodišče v Ljubljani poslanca dr. Žitnika zaradi prestopka proti varnosti časti. — Posl. Dobernig je interpeliral zaradi zgradbe nove nemške državne ljudske šole v Pulju. — Posl. Skedl je interpeliral trgovinskega ministra zaradi zopetne otvoritve rumunske meje za uvoz živine.

Ko je potem posl. Schönerer pošteno opsoval predsednika, češ, da zlorablja poslovnik, začela se je debata o odgovoru ministrskega predsednika na interpelacijo zaradi dogodkov na Ogrskem. — Posl. dr. Grabmayr je dokazoval, da se sme vladi dovoliti prispevanje za skupne potrebe le za gotovo dobo in pod gotovimi pogoji, češ, na temelju nagodbe iz leta 1867. ne stoji dandanes več Ogrska, a tudi v Avstriji smo dospeli do prepričanja, da je ta nagodba potrebna temeljite poprave.

Posl. Gross je dokazoval, da se Avstrijcem ni treba ogrevati za sedanjost ogrsko opozicijo, ker bodo ti gospodje, ako pridejo do moči in oblasti, dali nemadjarskim narodom občutiti najgrša nasilstva. Vsekakor pa je potreben za Ogrsko nov dogovor, ki pa se ne bo sklenil na temelju zakonov iz l. 1867., niti na temelju klica „Proč od Ogrske!“, temuč dogovor se bo moral doseči sredi med obema ekstremoma.

Posl. Scheicher se je zavzemal za ravnopravnost vseh narodnosti na Ogrskem ter izrekel upanje, da bo kmalu prišel državnik, ki bo imel resno voljo in odločnost, da združi vzhodnje države ob Donavi.

V imenu Poljakov je govoril proti izjavi ministrskega predsednika grof Dzedusycki, v imenu socialnih demokratov pa posl. dr. Ellenbogen, nakar se je debata prekinila.

Min. predsednik baron Gautsch je odgovarjal na interpelacijo posl. dr. Kramára glede maroške afere in carinskega spora s Srbijo. Gautsch je rekel, da sedaj ni povoda, razpravljati pred javnostjo zveznega razmerja med Avstrijo in Nemčijo, ker se ni bati, da bi iz sedanjega političnega položaja v Evropi nastale komplikacije, ki bi pomenile nevarnost za mir. Glede konflikta s Srbijo je rekel: „Gotovo želimo odkrito rešitev našega trgovinsko-političnega razmerja s Srbijo, toda ne moremo drugače, kakor vztrajati pri svojih zahtevah, da se v srbsko-bolgarski zvezi tiste modifikacije, ki nasprotujejo ali splošnim pogojem, ali škodujejo našim trgovinskim interesom, spremene, preden se zopet začnejo trgovinska pogajanja.“

Jutri bo zopet seja.

Konferenca klubovih načelnikov.

Dunaj, 19. februarja. Ministrski predsednik baron Gautsch je naznanil v današnji seji klubovih načelnikov, da želi vlada, naj se do petka reši v zbornici zakon o družbah z omejenim jamstvom ter se odobre trgovinske pogodbe, tako da pride v petkovi seji že na vrsto volilna reforma. Ako zbornica ne bo zmagovala nujnega dela, se lahko napovedo tudi večerne seje. Potem so se načelniki zedinili, da prihodnji teden ne bo nobene seje, temuč bo prva seja po predložitvi volilne reforme šele 6. marca. — Posl. Pacák je zopet priporočal, naj se že vendar dožene novi tiskovni zakon. Načelnik tiskovnega odseka, posl. Ivčević, je odgovoril,

da mu ni ničesar znano, kdaj bo kaka seja tiskovnega odseka. Vendar tudi on priporoča, naj bi se tiskovni zakon rešil še v tekočem zasedanju.

Po razpustu ogrskega državnega zbora.

Budimpešta, 19. februarja. Cesarjevo pismo, s katerim se je razpustil državni zbor, se glasi: „Ljubi verni! Ker v večino združene stranke državnega zbora vkljub našim opetovanim pozivom niso hoteli prevzeti vlade, nedabise pretrgale naše v zakonih zajamčene kraljeve pravice ter vsled tega na veliko srčno žalost nismo mogli od tega državnega zbora pričakovati koristnega delovanja v interesu dežele, izrekamo na predlog našega ogrskega ministrstva za 19. t. m. sklicani državni zbor za razpuščen ter si pridržimo čimprej sklicati novi državni zbor.“

Vsi opozicijski poslanci so mnenja, da so njihovi mandati še nadalje veljavni ter obdrže imuniteto, ker se kraljevi reskript ni vzel na znanje. Zaradi tega bo izvršilni odbor skoraj gotovo sklenil, da se naj v sredo vrši napovedana seja državnega zbora. Ako se ne pusti poslancev v parlament, najamejo si kako drugo dvorano v mestu. — V vladnih krogih pa izjavljajo, da ministrstvo ne bo pod nikakimi pogoji dovolilo seje neodvisne stranke, niti konference izvršilnega odbora združene opozicije.

Dijaki so uprizorjali danes demonstracijo s črnimi zastavami po mestu ter prirejali opozicijskim voditeljem ovacije, a jih je policija povsod takoj razgnala ter 15 dijakov ranila. Vseučilišni senat je sklical sejo, da se posvetuje o zaključitvi vseučilišča.

Govori se, da odstopi justični minister Lang, minister notranjih zadev, finančni, naučni, poljedelski in brambovski minister.

Še tekom tega tedna se imenuje

„Dober večer, gospod Diavolletto.“

Marko se je ustavil. Še predno se je ozrl, še predno je slišal pozdrav, je vedel, da je prišla za njim Lavra. Gotovo je pazila, kdaj da zapusti svoje stanovanje in je pohitela za njim; vžle silni burji ga je došla. Marka je v prvem trenutku nekako zazeblu; obšel ga je strah, ki ga je imel pred ženskim spolom sploh, tisti strah, ki izvira iz mnenja, da rodi ljubezen vedno nesrečo. Hotel je biti hladen, hotel je biti, če treba, brutalen, da bi na mah naredil konec temu približevanju — ali molčal je. Ni našel prave besede in končno je celo jako prijazno odzdravil:

„Dober večer, gospodična Lavra!“

Ker je pihala burja, sta stopila v bližnjo vežo. Lavri je že prijazni Markov odzdrav pokazal, da je čar njene osebnosti zmagal. Uganila je Markove misli in njegov strah in zato je bila vesela prijaznega odzdrava in vesela, ko je zapazila, da jo ogleduje Marko s tistim tihim občudovanjem, ki več pove, kakor bi mogla povedati najzgovornejša usta.

(Dalje prih.)

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

Marko že davno ni imel druge želje, kakor da bi mogel nekega dne vreči pero iz rok, zapustiti Trst in se umakniti kamorkoli ven na deželo, kjer bi živel sam za-se. Dostikrat si je v duhu predstavljal, kako srečen bi bil, če bi ničesar ne slišal o šumenju življenju v Trstu. Rotil se je, da bi nikdar ne vzel v roke nobene časopisa in Trst sploh izbrisal iz svojega spomina.

Zlasti zadnji čas mu je ta želja pogostoma hodila na misel. Bolj kot kdaj poprej je hrepenel po svobodi, bolj kot kdaj poprej ga je bolelo, da mora norce briti, kadar mu srce krvavi, in ljudi zabavati, ko bi se najraje razjokal. Samo upanje, da pride kmalu srečna ura, ko se za vselej odpove pisateljstvu in za vselej zapusti Trst, mu je dajalo moč, da je zamogel izpolnjevati svoj po-

klic, da je vsak dan spisal kaj humorističnega, da se je dannadan v vsakem članku, v vsaki vrsti, ki jo je spisal, smejal drugim v zabavo, sebi v največjo bolelost.

Zlasti zadnje dni, od večerje pri slikarju Karlu, so Marka take misli posebno pogostoma trpinčile. Izprva se je le zavedal, da ga prešinja neki skrivnostni strah; bil je nemiren in dozdevalo se mu je, da ga čaka nekaj neugodnega, da ga zadene kaka nesreča. Začel se je bati nemirnega življenja tržaškega; če je šel po ulici, se je ogibal ljudi, kakor bi bila vesela množica nositeljica njegove nesreče in le v svoji sobi se je čutil varnega. Potem je začel domnevati, da mu grozi usoda iz lepih oči lepe Lavre. Zapazil je, da se Lavra zanj zanima, da jo zdaj posebno pogostoma srečava in da ga iščejo njeni pogledi. Tudi če je bil zaklenjen v svojo sobo in zatopljen v svoje delo, ga je naenkrat nekaj neznanega pretreslo; čutil je fizično, da misli Lavra nanj.

„Lepa je in tako blizu mene, da čutim njene poglede in slutim njene misli, tudi če sem zaklenjen v svojo

sobo,“ je v takih trenutkih vzdihnil Marko. „Lepa je in v moji bližini je — zato mi je nevarna!“

Marko je imel že marsikako znanje, a vsako je bilo hitro končano. Poznal je samega sebe. Vedel je, da bi postal najnesrečnejši človek, če bi začel kako resno razmerje, ker bi ne imel energije in moči, to razmerje pretrgati, če bi videl, da mu ni prineslo pričakovane sreče. Na ženitev ni mislil. Strah ga je bilo, da bi prišla njegova preteklost na dan in da bi izgubil svoj kruh. Zato ni še nikdar imel resnejšega znanja in zato je pretrgal vsako razmerje v tistem hipu, ko je spoznal, da se je v njegovem srcu začela porajati ljubezen.

Z Lavro je bilo drugače. Poznal jo je le za silo, a čutil je, da se ga je že polastila, da je v njeni oblasti, čeprav se brani z vsemi močmi. Ni mu šla iz spomina, četudi se je trudil, da bi nikdar ne mislil nanjo.

Marko se je Lavre ogibal kolikor je mogel. Začel je zgodaj vstajati in pozno prihajati domov, toda Lavra se ni dala preplašiti. Zнала je vedno tako napraviti, da jo je vsaj enkrat

na dan srečal zdaj na stopnicah v hiši žalosti, zdaj na Korzu, zdaj ko je šel v redakcijo ali v kavarno. Po-klicala se mu je na ta način vsak dan v spomin, in če ga enkrat že ni dobila, je Marko zvečer, ko je prišel domov, našel na kljuki svojih vrat vsaj droben šopek cvetlic.

Lavra ni prikrivala svojega hrepenenja po Marku. Prvikrat v svojem življenju je vedela, kaj hoče. Instinktivno, ne da bi bila kdaj na to mislila, se je začela ogibati svojih znancev in svojih znank. Ogibala se jih je, ker ni utegnila nanje misliti ali se z njimi pečati; vedno so bile vse njene misli pri Marku, vedno mogočnejša je postajala njena želja, da si pridobi Markovo ljubezen. Vedela je, kako se razvzemajo moška srca in obuja v njih ljubezensko hrepenenje in prise-gala si je vsak dan, da mora postati Marko njen.

Burja je neusmiljeno brila po ulicah, ko je Marko nekega popoldne zapustil svoje stanovanje, da bi šel v redakcijo „Allabarde“. Le počasi je mogel naprej, korak za korakom. Kar začuje za seboj šumenje svilene obleke in nagle korake; zasopel glas je zaklical:

cela vrsta vladnih komisarijev, ki prevzamejo vodstvo komitatov in mestnih zastopov.

Češki radikalci so poslali danes Kossuthu sledečo brzojavko: „Pozdravljamo ogrski narod ob tem zgodovinsko-pomembnem dnevu boja proti absolutizmu germanizirajočemu, prežvele Avstrije, ki tlači tudi češki narod. Ako se hoče zdržati konglomerat habsburških držav, mora razpasti absolutizem. Podpisani so: Klofač, Baxa, Sobotka, Czerny, Fresl in Sehna.

Carinski spor s Srbijo.

Belgrad, 19. februarja. Ministrski predsednik Stojanović je izjavil nekaterim poslancem večine, ki so ga vprašali, ali se dožene sporazumjenje z Avstro-Ogrsko, da se popolnoma zanaša, da bo skupščini dne 26. t. m. lahko naznanil, da se je sporazumjenje že dognalo.

Obsodba bivšega srbskega ministrskega predsednika.

Belgrad, 19. februarja. Bivši ministrski predsednik Gjorgjević je bil zaradi izdaje državnih tajnosti obsojen v 6mesečno ječo in 15 frankov sodnih stroškov. Državni pravdnik in zagovornik sta si pridržala pravico pritožbe proti razsodbi.

Dogodki na Ruskem.

Odesa, 19. februarja. Vojno sodišče v Sevastopolu je danes končalo obravnavo proti zarotnikom na oklopnici „Knjaz Potemkin“. Obsojeni so: trije mornarji na smrt na vislice s pomiloščenjem v 15letno prisilno delo; nadalje po 1 mornar v 20letno, 12letno in 7letno prisilno delo, v 2letno prisilno delo 9 mornarjev, v 1letno pa trije. Po 1 zdravnik, podčastnik in praporščak se izključijo iz mornarice.

Petrograd, 19. februarja. Zapovedujoča generala prve in tretje mandžurske armade, Kuropatkin in Batjanov, sta odpoklicana. — Princ Ciril je imenovan za poveljnika 54. polka, katerega imetnik je bolgarski knez Ferdinand. — V Moskvi so dobili pri nekem dijaku bombe in druga razstreljiva.

Na Kitajskem vre.

London, 19. februarja. Na Kitajskem se je pojavilo protidinastično gibanje. Kitajska vlada se boji punta v armadi, vsled česar je naročila baje pri nemških tvrdkah mnogo pušk in 100 topov.

Dopisi.

Iz Sarajeva. V sredo 14. t. m. je priredilo „Slovensko omizje“ v stranskih prostorih „Društvenega doma“ valjivo predpustno veselico pod devizo „Na semnju.“ Pri originalno in okusno ozaljšanih „štanti“, — delo gg. Topića in Havelke — ki so bili postavljeni v pristni semenj spremenjeni veliki sobi, vrtile so se ljubeznive gospe in ljubke gospodične ter vabile semnjare, da si kaj nakupijo. Izbera ni bila težka, kajti dobili je bilo vsega, še celo kranjska klobasa se je prijazno smejala izmed gosposkih prigriznjav. Na „pošti“ je bilo opraviti z razglednicami kajti „semnjariji“ so si prav pridno dopisovali in istotam se je prodajal tudi ta večer izšli šaljivi list „Harmonika“ čigar uredništvo je takoj na prvi strani slovesno izjavilo, da ne odgovarja za nič, ker se mu zdi, da so sotrudniki pokradli gradivo iz različnih časopisov. Tamkaj v sredi „semnja“ je bil postavljen oder, kjer sta znamenita potujoča umetnika predstavljala „solznojinjivji“ prizor: „Samomorce ali Veseli konec žalostnega začetka.“ — To je bilo smešno! Različni lepaki, katere je „Slov. omizju“ poslal ljukeznivi ljubljanski trgovec I. Soklič in za kar mu bodi najtoplejša zahvala, so oznanjali različne prireditve ljubljanske in zdelo se je, da si na kakem ljubljanskem trgu. Pred vhomom na semenj pa so mladi pari — koliko dražestnih obrazov in žarečih oči — plesali, da je bilo veselje. Pa tudi starejši možakarji, ki so prišli na semenj, so se zavrteli. Vmes pa so na semnju odmevale narodne pesmi in čulo se je fantovsko ukanje ... Na veselico so prišli tudi Slovenci iz okolice.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. februarja.

— **Volitve v trgovsko in obrtno zbornico.** Klerikalci so na-

peli vse sile, da bi dobili v roke trgovsko in obrtniško zbornico. Agitacija je velikanska. Samo ob sebi se razume, da delajo klerikalci z najpogostejšimi sredstvi in da jim je dobro vsako sleparstvo, samo da dosežejo svoj namen. Kako naj bo drugače, ko imajo Jegličević tanzuriranci svoje prste vmes. Klerikalci se zavedajo, da jih mora vsak pošten in razumen obrtnik in trgovec zaničevati in zato se ne upajo pokazati svoje barve. Klerikalci nimajo toliko časti, moštva in poštenja, da bi nastopili odkrito, kakor je storila narodnonapredna stranka. Ta je dogovorno z volilci postavila svoje kandidate, klerikalci pa so se skrili za neki brezimni „obrnitiški volilni odbor“, kateremu je na čelu pasar Kregar, znani obrtniški „paradešimel“ klerikalne stranke, mož, ki živi od duhovnikov in mora tako plesati, kakor mu duhovniki ukazujejo. Pasar Kregar je seveda le figurant; za „obrnitiškim volilnim odborom“ pa stoji klerikalna stranka in v boj so šli vsi duhovniki. Oklic, ki so ga obelodanili v soboto, je prav nesramen, pa tudi prav neumen. Vsak, kdor je le količkaj pozornosti posvečeval trgovski in obrtniški zbornici, ve, da je vestno in marljivo zastopala in varovala interese trgovcev in obrtnikov in če se ji more kaj očitati, je to, daje prizanašala klerikalnim sleparstvom pri konsumih in enakih napravah. Klerikalni napadi na zbornične člane so tembolj nesramni, ker se je prav klerikalni član Kregar v zbornici izkazal kot ordinaren švadroner. Naravnost smešno je, kake ljudi kandidirajo klerikalci v zbornico. Gosp. Fr. Zorca kandidirajo klerikalci proti njegovi volji. Kandidatu Frančiču, ki prebiva v Novem mestu, so novomeški obrtniki poznajo Frančiča, a ko so čuli, da hoče ta postati njih zastopnik v zbornici, jih je prevzelo tako ogorčenje, da so Frančiča iz obrtne zadruge ven vrgli. Kakor se vidi, so klerikalci res izbrali najboljše kandidate; tudi ostali niso nič prida, same ničle, ki jih nihče ne pustošča in ne smatra za resne ljudi. Pač žalostno bi bilo za trgovce in obrtnike ko bi prišli taki ljudje v zbornico.

— **Ta je pa lepa.** Za volitev v trgovsko in obrtniško zbornico so klerikalci vpregli tudi šentpeterskega mežnarja Tineta. Ko bi že kak obrtnik pobiral listke, bi nič ne rekli, ali da se zanikr mežnar kaj takega dovoljuje, je res od sile. Tine se je vozil z izvoščekom po fari in menda ne brez uspeha. Ali bodo šentpeterčani res mirno gledali, da bo v njih doslej uzorni fari že kak mežnar politično rogovilil.

— **Ljubljanska bolnica** je sedaj predmet različnemu javnemu govorjenju in pisarjenju. Poklicani in nepoklicani si prisvajajo zaslugo, da so to zadevo v javnost spravili. Kakor pri vsaki taki priliki se mnogo pretirava, predvsem se pa popolnoma in to nalašč prezira, da ima vodstvo bolnice zategadelj mnogo težav, ker je moralo v obstrukcijski dobi z denarnimi sredstvi prav varčno postopati, če je hotelo za silo izhajati. Tudi o gospodu dr. Schleimerju, glede katerega vsak želi, da bi ostal ohranjen naši bolnici, se je mnogo pisalo, kar ni odgovarjalo resnici. Trdilo se je, da je stavil dolgo vrsto zahtev, ako naj še ostane pri bolnici, in da je takorekoč deželnemu odboru nož na grlo nastavljal. Vse te zahteve so si izmislili ljudje, ki bi radi v kalnem ribarili! Sicer je pa deželni odbor uvedel preiskavo, katere je v najboljšem teku. Dokler ta preiskava ni dognana, bilo bi nepotrebno, o zadevi po javnih listih pisariti!

— **Judež Iškarijot.** Ni ga duhovnika na Kranjskem, ki bi tako očitno in jasno prodajal svoj lastni narod, kakor to dela jeseniški fajmošter Zabukovec. Z vsemi silami, z vsemi sredstvi dela na to, da pride jeseniška občina v nemške roke in

skoraj si upamo trditi, da se je njegov trud posrečil in njegov up izpolnil. Tretji volilni razred je že itak izgubljen za Slovence, drugi je zdaj po Zabukovčevem prizadevanju, ker so iz njega izbacili slovenske volilce in so vpisani tvrdke Gross & Co., Madile & Co. in ravnatelj industrijske družbe Trappen. Zabukovec se je pa bal, da bi zastopnik tvrdke Gross & Co., g. inženir Muzika, volil slovenske kandidate, pa je pisal tvrdki Gross pismo, naj vzame družba Muziki poverilo ter ga dá drugemu. Zabukovec se sicer vedno in vedno izgovarja, da je na Jesenicah vera v nevarnosti in da je narodna-napredna stranka tisto zlo, ki se mora pokončiti z ognjem in mečem. A pogledimo, kake katoličani so ti Nemci, za katere se poganja Zabukovec! Tvrdka Gross & Co. obstoji iz ravnateljev, ki so ali protestantje ali židje, tvrdka Madile & Co. ima za svoje zastopnike na Jesenicah protestante in ravnatelj Trappen je pruski protestant. Da bodo ti drugoverci posebno koristili stiskani katoliški cerkvi na Jesenicah, ve samo Zabukovec in verjame mu samo „Slovenec“, ki s slastjo sprejema od Zabukovca vse, kar mu pošlje, da se „rešijo“ Jesenice. S tem pa je dovolj označeno, kakšen narodnjak je ljubljanski „Slovenec“, ki nastopa proti lastnemu rodu, a se pri tem prevzetno bje na izdajalske prsi, da zastopa koristi slovenskega naroda. Zabukovecvo početje pa bo imelo za posledico, da ne bodo prešle samo Jesenice v nemške roke, ampak vsa gorenjska dolina od Lesec naprej in s tem se moralno uniči tudi slovenska Koroška, ki se v par mesecih združijo z železnici Kranjsko Judež Iškarijot, predpoda Zabukovca, je izdal svojega učitelja za 30 srebrnikov. Za koliko je Zabukovec prodal slovenstvo na Jesenicah, ni znano. Judež Iškarijot se je, kesajoč se svojega ostudnega dejanja, obesil; da bi se Zabukovec, ne moremo trditi, le eno lahko trdimo: V poštenu družbi ni več mesta zanj!

— **Ad informationem.** Kimali so maziljenci okoli „Slovenca“, ko so seštevali nebroj v „Slov. Narodu“ tiskanih brzojavk, katere so došle „Triglavu“ v Celje kot izraz simpatij, ki jih uživa ta akad. korporacija po celi slovenski domovini. Najbolj pa je dirnila njih rahločutna srca brzojavka, v kateri so pripoznali nekateri štajerski akademiki očitno, da so svobodomiseln. Zdelo se jim je namreč vredno, debelo ponatisniti imena dotičnih visokošolcev. K temu bi bilo pripomniti tudi „ad informationem“ le to, da se velečastiti gospodje jako motijo, če mislijo vplivati s tako podlo in poleg tega še neumno denunciacijo na prepričanje akademika; to se jim ne bo posrečilo, če bi bili tudi desetkrat žegnani.

— **Zaslugi — priznanje.** Deželnovladni koncipist pri okrajnem glavarstvu v Postojni, g. Fr. Vlček, si je kot vladni komisar pri obč. volitvah v Knežaku s svojim pristranskim, zakonu in pravici v obraz bijočim postopanjem pridobil velikih zaslug za znago klerikalcev. Tej zaslugi je takoj sledilo primerno priznanje. Fr. Vlček je imenovan za okrajnega komisarja extra statum na Primorskem in dodeljen okr. glavarstvu v Sežani.

— **Iz železniške službe.** Premeščeni so: gosp. Grčar, železniški koncipist državnih železnic od železniškega vodstva v Gorici k onemu v Celovec; Pavel Ješenak, pristav pri državni železnici v Trstu pride na Dunaj, Josip Kulik, revident državnih železnic pride v Trst.

— **Šolske vesti.** Gosp. Peter Repič, nadučitelj na Uncu, je pomaknjen v I. gosp. Frano Rant, nadučitelj v Radečah pri Krškem, v II. in gđ. Rozina Coriary, učiteljica na Jesenicah, v III. plačilni razred. Suplentinja gđ. Marija Pogachnik v Radovljici je imenovana za provizorično učiteljico v Št. Rupertu.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Iz pisarne „Dramatičnega društva“ se nam piše: Danes zvečer

se poje tretjič krasna Weisova opera „Poljski žid“; v četrtek, dne 20. februarja se ponavlja prvič igrokaz „Mali lord“. V soboto, dne 24. februarja se vzpizorita „Tuji kruh“ in „Babje leto“, v torek, dne 27. februarja pa pride na vrsto „Automobil“.

— **Stritarjeva sedemdesetletnica.** Kakor smo že poročali, slavi pesnik Josip Stritar 6. marca t. l. svojo sedemdesetletnico. „Društvo slovenskih književnikov in časnika“ je proslavi ta jubilej s tem, da priredi v soboto 3. marca zvečer v „Mestnem domu“ poljudno predavanje o Stritarju, v torek, dne 6. marca pa slavnostno predstavo o gledališču. V „Mestnem domu“ bo predaval g. prof. dr. Josip Tominešek. Za slavnostno predstavo je določen tale program: I. Prolog. Napisal g. Ant. Funtek, deklamuje g. režiser Dobrovolny. II. J. Stritarjev dramatični prizor „Medea“, nastopi gca. Spurna. III. Smetanova opera „Dalibor“ (prvo dejanje) in IV. J. Stritarjeva drama „Logarjevi“ (4. dejanje).

— **„Društvo slov. književnikov in časnikov“** je podarila slavna „Okrajna posojilnica“ v Litiji 20 kron. Zahvaljujemo se kar najiskrejeje na doposlanel darilu v nadi, da se bodo našega društva spominjali ob računskem zaključku še drugi naši denarni zavodi!

— **Malomestnost v našem gledališču.** Iz krogov gledaliških abonentov se nam piše: V našem gledališču je še mnogo malomestnega in kritika bi si pridobila zaslug, ako bi nekatere smešne razvede krcala tako dolgo, da se jih odvadijo! Ako se ubiti in zaklani „junaki“ hodijo pred zastor priklanjati, je to pač malomestno! Če se med tragično sceno na aplavz igralec nakrat smehljaje klanja, je to malomestno! Če se med overtno glasno razgovorja, smeje in stoji, je to malomestno! Prihajati v gledališče s hrupom in vriščem med predstavo ter motiti vse poslušalce, je tudi malomestno! Med dramo ali opero neprestano šumeti s papirjem za sladkor, šepetati in smejati se, kakor bi bil v gostilni, to ni velikomestno! Najesti se more v buffetu vsakdo dovolj v premorih in govoriti je možno dosti po predstavi ali v pavzah. Ako traja premor dalje časa, postanejo pri nas nekateri hitro nervozni, nevoljni ter ploskajo in sikajo. To je čisto malomestno. Igralke in igralci se preoblačijo, kar traja vsaj 3—5 minut. Cirkuski klovn na konju se seveda slači hitreje, a gledališče ni cirkus. Dekorativne izpremembe na našem odru so vedno težavne, kadar so količkaj komplicirane. Kulise se zaradi tesnobe prostora le z največjim naporom nameščajo, in kar se zgodi drugod v par hipih, to traja vlcie vsej pridnosti delavcev pri nas več minut. Nervoznost našega občinstva je torej neutemeljena. Po drugih gledališčih hodi občinstvo v premorih na hodnike promenirati ali v buffet, dela posete po ložah ali pa puši pred gledališčem. Pavze med dejanji so povsod prav zabavne, šumne in vsele ter minejo — vlcie temu, da trajajo 10—15 minut — vsakomur še prehitro. Pri nas pa večina občinstva mirno obsedi ter nemo čaka! Seveda se potem dolgočasi! A samo je krivo! V zadnjem času pa se je začela kazati malomestna nervoznost celo na stojišču, kjer se plača 40 v! A ti nervoznejši niso dijaki, nego ljudje, ki tjā absolutno ne spadajo ter se le zato izdajajo za dijake, da malo plačajo. Da bi taki vtihotapljenici terorizirali naše gledališče, tega se ne sme trpeti! Na odru se z izpremembami itak tako hiti, da lije delavcem pot s čela in člani se hite preoblačiti, da leté cunjé! Ako se vlcie temu ne morejo dejanja izpreminjati s toliko naglico, kakor v — kinematografu, ni tega kriv režiser, nego gledališki sistem sam, pri nas pa še posebej — nepraktičnost gledališke stavbe. Zatorej: malo manje malomestne nestrpnosti!

— **Popravek in pojasnilo.** Velečenjeni gospod urednik! Sklicujoč se na vašo bogato potrpežljivost vas prosim, da prijavite sledeči stvarni popravek: Ni res, da pride na belo reduto kraljica iz Olandije, pač pa je res, da pride na belo reduto kraljica Myrt, ki bode v divjem plesu rajne Salome tolažila svojo sladostno žalost zaradi številnih myrtovih cvetov, ki jih izgubi v tem predpustu iz svojega vrta. S srmočljivim pozdravom Marjeta Cinjgeliček iz Belega Dola.

— **Redne pevske vaje pevskega zbora „Glasbene Matice“** se pričnejo v sredo, dne 21. t. m. in se nadaljujejo za ženski zbor vsako soboto in sredo od polu 6. do polu 7. ure zvečer; moški zbor pa vsak ponedeljek in vsako sredo od 8. do 9. ure zvečer. Ker je do prireditve družega koncerta le malo časa več, se naprošajo častiti člani, da se udeležujejo pevskih skušenj redno in polnoštevilno.

— **Veliki korzo.** Dne 26. t. m. se vrši veliki korzo v Ljubljani. Do sedaj je že veliko zanimanje in poizvedovanja, ako se more vsaka maska udeležiti. Toliko na znanje, da zaradi reda se ima vsaka maska, katere se udeleži korza, prijaviti do sobote ob 2. uri popoldne pri g. Alb. Orešku, lastniku časnikega in anončnega biroa, Rimska cesta 2 ali pa tudi pri društvu „Strokovna akademija“ v Ljubljani. Maskam se jamči za največjo tajnost. To naznanilo se zahteva samo radi vladajočih razmer. Istega dne je velika mednarodna maskarada v hotelu „Union“.

— **Poročil** se je gosp. Andrej Debevec, mestni računski revident, z gđ. Ivanko Špeilovo. Čestitamoi!

— **Poročil** se je danes gospod Miloš Vehovar, c. kr. avskultant pri tukajšnjem deželnem sodišču, z gđ. Parkljevo, hčerko hišne posestnice Katarine Parkljeve na Poljanskem nasipu. Bilo srečno!

— **Delavska stanovanja se pridobine prosta.** Finančno ministrstvo je odredilo, da so dohodki delavskih stanovanj prosti ne samo hišnega, temuč tudi pridobninskega davka. To velja za podjetja, ki se bavijo z zidanjem in oddajanjem takih poslopij ali izključno, ali le postransko, ako investirani kapital ne presega zakonite maksimalne meje.

— **Častne kolajne za požarne brambe in reševalna društva.** Kakor znano, se je s cesarsko odredbo z dne 24. novembra 1905 ustanovila častna kolajna za 25letno zaslužno delovanje pri požarni brambi ali reševalnem društvu. Kolajne so slične jubilejnim, le da se ne nosijo na rudenem, temuč na rumenem traku. Prošnje za podelitev take kolajne morajo upravičenci oziroma njih poveljniki vložiti pismeno pri politični instanci I. vrste. Take prošnje je treba kolekovati po 1 krono za polo. Rekuzir proti odklonitvi pa se morajo kolekovati s 3 kronami za prvo, in po 1 K za vsako prihodnjo polo.

— **Das Rote Kreuz.** Zvezno vodstvo avstrijske družbe „Rdečega križa“ izdaja svoj list z gornjim naslovom. Druga letošnja številka tega lista obsega predvsem konec interesantnega predavanja štabnega zdravnika dr. Steinerja o japonskem vojaškem zdravstvenem stanju in nekaj jako interesantnih podatkov o „Rdečem križu“ v Avstriji. Ti podatki dokazujejo žalostno dejstvo, da je v kljub velikemu pomenu in važnosti ter delovanju te institucije zlasti pri epidemijah itd. primeroma skrajno majhno število članov, katerih je vseh skupaj le 55.000. V uradnem listovem delu opozarjamo zlasti na razglas, ki ga je izdalo notranje ministrstvo pred kratkim na vse deželne vlade in ki se tiče varstva znamenja „Rdečega križa“. List je torej vsled njegovega humanitarnega pomena vsestransko priporočati, posebno ker stane letno za člane „Rdečega križa“ le 2 K, za nečlane pa 3 K.

— **Iz deželne vinske kleti** Kakor navadno, se je zbralo tudi pri sobotni javni vinski pokušanji prav obilo ljubljanskih in tujih obiskovalcev. Od novozastavljenih vin so splošno ugajala Lenarčičev riling iz Turnske graščine in Miklaučičev rdeči cviček od Sv. Križa pri Litiji ter staro desertno vino od gospe Wutscher v Šent Jerneju. Vipavski Ferjančičev beli burgundec, čigar dobroto mu nihče ne more oredkati, postaja čim starejši, tem finejši. Tega ima imenovani posestnik še večjo množino v zalogi. Pripomnimo, da se je pri tej priliki izvršilo več naročil na razna vina.

— **Iz Ihana.** Naš župnik so jako šaliv človek. Danes so oznanili izpred oltarja: „Jutri naj prideta cerkvena ključarja, da podpišeta cerkvene račune.“ Mi pa pravimo: „Podpisati zna tudi sedemletni otrok, če so že računi cerkveni ali pa fajmoštovski.“ Porednež.

— **Dobro srce narodno-naprednega moža.** Pred kratkim umrli veletržec g. Janko Majdič je daroval v svoji poslednji volji: za dijaško kuhinjo v Kranju 4000 K, za kranjsko podružnico slovenskega planskega društva 2000 K, za „Gorenjskega Sokola“, „Čitalnico“, mestno godbo in „Bralno društvo“ v Kranju in „Glasbeno Matico“ v Ljubljani, vsakemu po 400 K. Kranjska čitalnica dobi njegovo privatno knjižnico.

— **Slovensko bralno društvo v Kranju** priredi na pusti tork v Sokolovi dvorani ples v maskah.

— **V Borovnici** je te dni umrl najstarejši občan — stari Krepec — v 94. letu svoje starosti. V poprejšnjih letih je bil nimrod prve vrste in je gotovo starejšim lovcem, ki so pohajali tukajšnji lov, še v dobrem spominu. Predpust se bliža svojemu koncu in veselje imamo toliko, da si kar druga drugi podajajo roke; vendar pa letos niso tako obiskovane, kakor prejšnja leta in kakor si morebiti krčmarji žele. Izjemo pa dela v tem oziru neka oseba, ki ne za-

modi nobene veselice, ki pa s svojim netaktnim vedenjem ne dela baš čisto svojemu stanu in bode treba, ako se razmere korenito ne izpremenijo, na drugem mestu glasneje govoriti. Za sedaj prizanesemo in ne imenujemo dotične osebe v nadi, da bodo zadovolne te vrstice.

— **Ogenj vsled isker iz lokomotive.** Lokomotiva osebnega vlaka je 16. t. m. z iskrami užgala železniško kočo, v kateri stanuje Josip Dežman in ki stoji med žirovnico in Javornikom. Dežman je vkljub temu, da se je blizal drug vlak, ogenj brž pogasil, tako da ni zgorela cela koča.

— **Iz Save** so slišali včeraj v Litiji klice na pomaganje, vendar došlo se niso našli nobenega utopjenca. Klicala je možka oseba.

— **„Jakob Ruda“ v Novem mestu.** 17. marca igrajo v Novem mestu Cankarjevega „Jakoba Rudo“, v naslovni vlogi bo gostoval g. Dragutinovič.

— **Premog pri Novem mestu.** V grašinskem gozdu pri Otočcu so že več let znani obširni premogovi skladi, ki pa se dozdaj niso izkoriščali zaradi pomanjkanja pripravnega izvoznega pota. Te dni je bil ustanovljen šod premogarske združbe Otočec, (Kohlengewerkschaft Wördl), ki namerava začeti s kopanjem še v teku tega leta. V odbor so izvoljeni: gosp. Pavel Endlicher, obl. pov. rud. inž. v Ljubljani kot predsednik, grof Rudolf Margheri, dež. posl. in grofca Rodriga Margheri kot člana. Rudarska posest obstoji v treh rudarskih poljih od 108 ha ali 188 orolov in 21 prostosledov. Znani so že trije skladi, ki so priložni 3 m debeli in imajo v sebi velikansko množino premoga. Zdržbeni posest je razdeljena na 128 deležev (kuksov) od katerih jih imajo sedanji posestniki 64 za-se. Od ostalih 64 združbenih deležev se namerava odprodati za zdaj samo 10 deležev po 2500 K, da se pribavi mali kapital v svrhu gradnje zračne železnice na vrvi od premogokopa čez Krko do okrajne ceste pri graščini Otočec. Poznejše razširjenje podjetja se misli izvršiti že iz sredstev, ki se bodo prihranila pri lastnem podjetju. Zdržbena pravila so se predložila c. kr. rudarskemu poglavarstvu in Celovcu v potrditev. Sedež združbe je Ljubljana. Denarni promet bo posredovala kreditna banka v Ljubljani. Želetije, da bi to domače podjetje dobro uspevalo, ker bi gotovo pospešilo podaljšanje dolenjske železnice iz Novega Mesta do Krškega ali Samobora in tako tudi posredno dobro vplivalo na gospodarski razvoj Dolenski.

— **Hitra pošta.** 15. jan. t. l. je bilo v St. Rupertu na Dolenskem oddano pismo z naslovom: I. I. Sve-tinje pri Ormožu. Stajersko. 13. t. m. je pismo prišlo srečno na svoje mesto, a okrašeno z nebrojem poštinih pečatov, med temi tudi z onim v New Yorku. Sele v Ameriki so dognali, da je Stajersko v Avstriji in poslali pismo na svoj cilj. Potem ni čudno, če Američani zmagujejo z glavami nad evropsko, zlasti pa avstrijsko omejenostjo in počasnostjo!

— **Iz Kostanjevice.** Plesni venček, katerega je priredilo dne 11. t. m. „Kostanjeviško gasilno društvo“, je uspel nad vse pričakovanje in lahko rečemo, da so postale prireditve gasilnega društva najbolj animirane. V okusno, s trobojnicami, z zelenjem ter gasilskimiemblemi okrašeni dvorani in stranskih prostorih gosp. Bučarja se je zbralo največ občinstva iz uradniških in meščanskih krogov v najlepšem soglasju. Zabava je bila neprisiljena in zelo živahna. Vrhunec veselja in vrvenja pa je dosegla kafeti-bitka. Četvorko je plesalo 20 parov. Meščanska godba je neutrudljivo igrala same izbrane komade, zakar ji gre vse priznanje. Rajali smo pozno v noč in se razšli z zadovoljstvom, želeč društvu še veliko takih prireditvev. Da bo pa letošnji pred-pust še živahnejši, pripravljajo mar-jitvi kostanjeviški diletantje v zvezi s salonskim orkestrom večjo prireditvev. Za sedaj omenjamo samo, da čaka tozadevno vse prijatelje umetnosti in zabave vse presenečenje, kajti v Kostanjevici se bode vzbudil lev. Kdaj, kje in kako se to izvrši, bomo poročali pravočasno.

— **Pogreša** se že dlje kot osem dni okrajni glavar v Krškem gosp. Orešek. Sodi se, da se mu je zgo-dila ali kak posebna nesreča ali pa da je postal žrtev kakega ma-sčevanja.

— **Zabavno društvo v Krškem** priredi v dvorani g. K. Schenerja v Krškem, dne 27. t. m. (na pustni torek) zabavni večer, na katerem se uprizori burka „Eno uro doktor“. Predstavi sledi ples.

— **Iz Metlike** se nam piše: Pri nas je sedaj eno učiteljsko mesto prazno. Ker se naša šola in tukajšnje složno in vestno učitelstvo, ki poučuje še več kakor mu je dolžnost, vedno v „Slovenca“ in „Domoljubu“ direktno in indirektno napada, menda

ne bo nikogar izmed kranjskega učitelstva po tej izpraznjeni službi mi-kalo. Ako se šola razširi še za tri razrede, kakor želi krajni šolski svet, kar bi bilo seveda prav, ostale bodo pri takih razmerah šolske sobe prazne, ker ne bode dobili niti slabih, kamoli dobrih učiteljev. — Učiteljski pri-jatelj.

— **Razpisana je služba poštnega odpravnika** na c. kr. poštenu in brzojavnem uradu III/4 na Suhoru pri Metliki okraj Črnomelj. Skupni dohodki znašajo 1135 K. Uradna oprava in prostor ter stanovanje je brezplačno na razpolago. Ker je kraj lep in prijazen, se nudi prosilcem lepa prilika za ugodno življenje.

— **Nesreča.** Ko so v petek tesarji pri erarični hiši v Idriji spravljali deske na strop, prišla je tesarja Ivana Kavčiča božjast, da je padel z okna, na katerem je sedel, tako ne-srečno, da si je zlomil tilnik in čez dve uri umrl.

— **Negoda.** V sredo popoldne je kopal Josip Gašperšič iz Prema pri Ilirski Bistrici pri posestniku Josipu Repincu neki studenec. Pri tem mu je padel na nogo 3 kg težak kamen, da se je moral podati v bolnico v Ljubljano. Negode si je Gašperšič nabrž sam kriv, ker ni pazil dovolj nase.

— **V kamnolomu nbit.** 44letni Josip Gregorič iz Zagorja je delal v kamnolomu. V četrtek mu je padel težak kamen na glavo, da je bil na mestu mrtvev. Gregorič zapušča ženo in pet otrok.

— **Poročil** se je gosp. Jakob Jančar, asistent južne železnice na Zidanem mostu z gospico Marico Hlebec v Sevnici.

— **V Rogatcu** je umrl najstarejši mož vsega okraja Alojzij Parcher, star 98 let. Bil je do zadnjega čil in zdrav, zadela ga je kap.

— **Kot zastopnik učiteljstva v okrajnem šolskem svetu šent-lenarškem** pri Mariboru je izvoljen učitelj Jakob Kovačič.

— **Občinski zastop v Šoštanju razpuščen.** Občinski zastop trga Šoštanja je oblastveno razpuščen ter imenovan za vladnega komisarja „slo-veči“ Zoffal. Na Spod. Stajerskem je postal že naravnost zistem, da se okrajni in občinski zastopi, proti katerim rogovili par nemškutarjev, toliko časa razpuščajo, da se skuje za nemškutarje večina. Ta zistem pa bodo morali seveda naši poslanci enkrat za vselej korenito odpraviti.

— **Društvo „Naprej“ v Gradcu** ima v četrtek, dne 22. t. m. ob polu 8. uri zvečer „pri zeleni Stajerski“ (na voglu Radeckega in Wielundovih ulic) izredni občni zbor. Na sporedu je volitev novega odbora, predlog zaradi izpremembe društvenega imena, predlog zaradi ustanovitve slo-venskega otroškega vrta in zaradi pouka v slovenščini.

— **Cigansko tolpo 20 oseb** je prišlo orožništvo v Trgu na Korškem. Cigani so sicer vsi kovači, a nimajo nikakih izkazil, zato oblastva ne vedo kam z njimi in pošiljajo njih fotografije na vse strani, če bi se dala dognati pristojnost ciganov.

— **Dostojnost katoliškega duhovnika.** V župni cerkvi sv. Jakoba v Trstu je nameščen za kaplana bivši kapucin Rihard Sauli, ki je hud Italijan in kaže svojo fanatičnost celo v cerkvi. Ako prihajajo Slovenke k spo-vedi k njegovi spovednici, jih od-ganja z „brute ščave“ (neumne Slovenke), med slovensko mašo ob ne-deljah pa odpira vrata zakristije, se smeje porogljivo in oponaša sloven-sko petje s „Tidirajsum, tidirajsum!“ Ze z ozirom na svetost mesta je tako početje obsojati, ker še tako veren kristjan mora izgubiti svoj verski čut, če vidi duhovnika norčevati se iz reči, ki jih cerkev proglašja kot nekaj vzvišenega. Z narodnega stališča je pa ta Sauli potreben, da mu vsak Slovenec pljune v obraz, koli-korkrat se bo še norčeval iz sloven-skega petja in Slovence nazival z „brutti“.

— **Narodna netaktnost.** „Dal-matinski skup“ v Trstu je pre-trekliteden priredil svoj ples v dvo-rani v ulici Coroneo št. 15. Kdor ne pozna Trsta, ne bo vedel, da je ta dvorana last najsrdečnejšega nemškega društva „Eintracht“. V tej dvo-rani se prisega najobčutnejše zatira-nje slovanstva v Trstu in se kujejo najnevarnejši sklepi in naklepi, kako ubiti nememški življenj v Istri. V tej dvorani sta kričala zaporedoma Schrei-ter in Wolf, kako da morajo Nemci gospodarsko in politično okupirati Trst, Istro in Dalmacijo. Vse to je „Dalmatinski skup“ vedel, a je šel priredit svoj ples v to dvorano, prav kakor bi v Trstu ne bilo mogoče do-biti nobenega primerne prostora.

Tako postopanje „Dalmatinskega skupa“ se mora s slovenskega stališča obžalovati in obsojati, ker daje našim narodnim nasprotnikom v roke oster nož, kateremu bomo podlegli mi, če ne mi, pa naši potomci. Kako se pač pomaga uredničevati vsenem-ško devizo „Od Belta do Adrije!“

— **Napad.** V nedeljo zvečer so štirje lopovi napali v Trstu konjskega

mešetarja Viktorja Skilana in ga zgrabili za vrat. Skilan je pa močan človek, ki se je vseh štirih otresel in naznanil zadevo na policiji, ki je kmalu aretovala vse 4 napadalce, ki so: 28letni delavec Emil Podboj, 21letni mesar Alfonz Čej, 18letni postopač Anton Krt in 21letni po-tepuh Viljem Rosso.

— **Gozdni požar.** V nedeljo dopoldne je nastal pri Trstu ogenj na travnikih in gozdovih med cesto v Kontovel in progno nove železnice ter uničil rastlinstva na 50.000 m². Ognjegasci so šele čez dve uri mogli preprečiti širjenje ognja.

— **Mesto Pazin** se loči od oko-liških občin kot samostojna mestna občina, da se ohrani italijanstvu.

— **Opatijske novice.** Štrajk na Reki je končan in sicer s popolno zmago stavkarjev. Najbolj veseli so ga bili izvoščiki, ki so silno veliko zaslužili dneve stavke, ker je bilo veliko posla z gosti, ki so ravno zdaj začeli kar trumoma preko Reke prihajati v Opatijo. V petek popoldne je prišlo na Reki do burnih prizorov med izvoščiki in stavkajočimi. Ko je neki kočijaž vozil goste iz Opatije na Reko, so ga stavkarji napadli. Nekdo je skočil z nožem naeden in bi ga bil gotovo zabodel, če bi ne bilo ne-kega častnika, ki je s svojo sabljo udaril napadalca po glavi in s svojo patruljo preprečil, da ni prišlo do kaj hujšega.

— **Ples volosko-opatijskega „Sokola“** dne 10. t. m. se je obnesel v vseh pogledih izbornu. Dvorana „Narodnega doma“ v Voloski je bila vkljub prostornosti ta dan za toliko gostov skoraj premajhna. Sušački „Sokol“ je bil mnogobrojno zastopan pod vodstvom svojega staroste brata Akačiča. Tudi blagajnik se ni imel ta dan kaj pritoževati.

— **Koncert za družbo sv. Cirila in Metoda** v Istri se je vršil v Opatiji 14. t. m. in je prine-sel čistega dobička 678 K. Ta znesek govori dovolj glasno, da so Opatiji in okoličani res pravi narodnjaki, ki vedo ceniti velik pomen te prepo-trebne družbe. Koncert sam se je iz-vršil na vsestransko zadovoljnost in je hrvaško pevsko društvo „Lavor“ odpelo nekaj prav krasnih hrvaških, slovenskih in ruskih pesmi. Opatij-ski hrvaški mešani zbor je izne-nadil občinstvo z izbornim petjem ruske pesmi N. Slavjanske „V Pahod“, vsled česar ni bilo konca ploskanju. Vso pohvalo zasluži tudi g. Požega, ki je s čuvstvom pel „En starček je živel“. V splošno zadovoljnost so pe-le Grbičev „Rožmarin“ gospa Gu-cul in gđni. Letiš in Omahen. „Sirote Dinko“ je kaj lepo deklamirala gđna. Olga Stipaničeva. Tamburaški kvartet iz bližnjih Miho-tičev, gospod Grgurin ter gospa Kundičeva so vsi častno rešili svojo vlogo zlasti pa zadnja. Tudi igra „Prva burja“ so igralci prav dobro igrali. Zadnja točka, ples je trajal do ranega jutra.

— **Aretovan duhovnik.** V Opa-tiji je te dni aretovala policija ne-kega duhovnika, ki je hotel tam za-stojn jesti in piti in se s kočijo vo-ziti okrog. Vtaknili so ga pod ključ in ga že parkrat „podvrgli“ spraševanju o njegovih „generalijah“, a mož neče ničesar povedati, ne kdo je, ne odkod je. Seveda mu to nič ne koristi, da bi ne ostal še nadalje v zaporu.

— **Romantično ženitvansko potovanje.** Privatni uradnik Ladislav Prami na Dunaju se je lani poročil z lepo Alojzijo Haas. Po poroki sta se odpeljala v Opatijo. Medpotoma pa je prišlo med njima do prvega za-konskega prepira, ker je ženin zapazil, da nosi nevesta na vratu v medaljonu sliko nekega častnika, a ta častnik se je — tudi vozil v istem vlaku z Du-naja v Opatijo. Drugo noč pa ga je družica v Opatiji natihoma zapustila ter se odpeljala s častnikom na Dunaj ter se sploh ni hotela več vrniti k možu. Ker sta pred poroko oba pre-stopila k protestantizmu, je mož takoj vložil tožbo na razveljavljenje zakona. Mlada žena je temu nasprotovala, češ, da tudi mož ni tako nedolžen, zakaj tudi njegova prva ljubica se je vozila z istim — vlakom v Opatijo. Deželno nadsodišče na Dunaju pa je vendar zakon razveljavilo.

— **Panorama-kosmorama** na Dvornem trgu nas pelje ta teden na Japonsko. Splošno si mislimo, da je Japonska dežela, v kateri ne naj-demo prav nobenih posebnosti in za-nimivosti. Tatedenska serija Panorame-kosmorame nas pa prepriča o nasprot-nem. Res da so japonski obrabi brez izjeme vsi kislji, a če se ozremo na japonska svetišča, moramo priznati, da zaslužijo vse zanimanje. Izmed spomenikov naj omenimo le onega, ki predstavlja ustanovitelja Japonske ter 800letno soho Buddhovo, ki presega najmanj 10krat naravno velikost. Ogle-duje prirodne lepote se nam parkrat zdi, da stojimo v kaki romantični po-krajini na Gorenjskem, ki se smeje zelenja in cvetja. Udeležimo se tudi znamenitih buddhovitih procesij, spre-hajamo se po temnih parkih in si ogledamo tudi mogočne slapove. Se-

rija je vredna, da si jo vsakdo ogleda.

— **Prihodnji teden Rim.**

— **Mednarodna panorama.** — Iz dveh vzrokov je tatedenska raz-stava v mednarodni panorami zani-miva: kažejo se nam mesta, ki mo-rajajo zanimati vsakega Slovence, ker so ruska in druga, ker so bila pred kratkim pozorišče najbolj krvave ru-ske revolucije. Sicer pa je Krim s Sebastopolom, Simferopolom, Kačjo dolino in Evpatorijo pri-važna točka za vse svetovne poto-valce in občudovalce naravnih lepot ter večno zagonetnega morja. Na tem potovanju se seznanimo tudi s Ta-tarji, z njihovimi naselbinami in šegami. Prihodnji teden obiščemo par-nike proge Amerika-Hambur-ger upravna in izselniška poslopja v Hamburgu-Cuxhavnu, kar bo zani-malo posebno bivše in bodoče izsel-nike v Ameriko.

— **Še v zaporu nima mira.** 28letni agent Ludovik Perko iz Ljub-ljane že petič sedi v zaporu zaradi goljufije. Komaj je nastopil 10teden-ski zapor, pa so prišli na dan že novi grehi. Posestnika Ivan Dolenc z Les-nega brda in Fran Juhant sta ga namreč ovadila, da je še meseca ja-nuarja pri prvem vzel 40, pri drugem pa 60 K predujema s pretvezo, da jima naroči slamnoreznic. Tega pa Perko ni storil, marveč je pognal vseh 100 K po grlu. Ko bode pre-sedel pri okrajnem sodišču vseh 10 tednov, ne bode sfrčal, kakor on misli, v zlato prostost, ampak se bode mor-al še preseliti v zapore c. kr. dežel-nega sodišča.

— **End moč** je Andrej Jager. Ko je prišel v soboto zvečer domov na Gruberjevo ceste št. 1., se je za-čel z ženo prepirati in ji naposled tudi fizično pokazal svojo vročo lju-bezen. Ko se mu je zdelo, da ima ta dovolj, se je lotil še njene matere in ni bilo preje miru, dokler ni prišel na pomoč mož postavne in je dobrega možička vzel seboj. Med potjo pa je v aretovanje vtaknil svoj nos Ivan Marekno in začel nad stražnikom vpiti in ga obdajati z ne posebno ljubimi psovskami. Ko je stražnik potem tudi tega hotel aretovati, se mu je uprl in moral je priti še eden na pomoč, da sta mogla odpeljati oba vroče-krvneža na hladno.

— **Oddelek „Ljubljanske dru-štvene godbe“** koncertuje danes zve-čer v kleti hotela „Union“. Začetek ob 8. uri.

— **Jugoslovanske vesti.** Zna-čilna zaplena. V Varaždinu izhaja opozicijski tedenik „Naše Pravice“. Pretekli teden je list priobčil tekst interpelacije poslanca drja. Vinkovca o znani pikantni zadevi velikega žu-pana varaždinskega Rubida s Stefa-nijo Jakopičev. Dotično interpelacijo je priobčil tudi zagrebški „Obzor“, ne da bi bil zaplenjen. Varaž-dinsko drž. pravdnistvo je pa „Naše Pravice“ zaplenilo samo, da napravi uslugo velikemu županu, ki se silno boji, da bi se o njegovi delikatni stvari javno razpravljalo v varaždinski županiji. To so sodišča, ki gredo na roko uradnikom, da preprečijo javno razpravljanje o njim neljubih aferah.

— **Šaljivi list „Gromov-nik“** v Varaždinu. Ker je vlada humeristični list „Štefek z mustači“, ki je izhajal dosedaj v Varaždinu, ustavila in je zabranila tudi izdajanje novega šaljivega časopisa „Zagorski zajec“, je urednik Lehpamer sklenil, da bo jel izdajati nov list „Gromov-nik“. Ker je pa veliki župan Rubido v javnosti tudi znan pod imenom „gromovnik“, namerava baje oblast tudi ta list prepovedati češ, da se hoče z njim persifilirati Rubida.

— **Reška konferenca.** Kakor poročajo hrvaški listi, so se hrvaški in srbski politiki, zbrani na Reki, raz-delili v tri skupine. Po mnenju ene skupine bi bilo definitivno sporazum-ljenje z Ogrsko mogoče in uspešno, ako bi se najprvo obstoječa nagod-bena praksa ustavila in poklicala na krnilo provizorično vlado, ki bi izvedla svobodne volitve za sabor, ki bi bil potem pravi izraz narodove volje. Ta sabor bi moral v prvi vrsti razširiti ustavne pravice v najliberalnejši smeri in uvesti volilno reformo na čisto demokratično podlagi.

Šele ta novi sabor, kot pravi mandat vsega naroda, bi bil v po-ložaju, urediti razmerje z Ogrsko. Druga skupina je pa mnenja, da bi bilo treba takoj formulirati zahteve Hrvatske v državno-pravnem oziru. Tretja skupina meni, da je treba naj-prvo zahtevati od madjarske koalicije, naj prizna, da je hrvaški jezik iz-ključni uradni jezik na teritoriju Hr-vatske in Slavonije, in se zaveže, da bo respektirala te pravice hrv. jezika. Ta zadnji predlog je pa večina ude-ležencev na konferenci odklonila, z-bog tega je tudi poslanec dr. Vrbanič, ki se je najbolj zavzemal za ta pred-log, že v soboto odpotoval z Reke in baje sporočil predsedniku konference drju. Cingriji, da se ne vdeleži več nadaljnih pogajanj. „Agramer Tag-blatt“ nadalje poroča, da je madjar-ska koalicija sploh opustila vsako pravno akcijo in da se zbog tega

sploh ne bo vršila konferenca med madjarskimi in hrvaško-srbskimi delegati.

— **Kako se zabavajo Slovenci v Sarajevu.** Sarajevski „Hrvatski Dnev-nik“ od 15. t. m. piše: „Mnogoste-vilna tukajšnja slovenska kolonija, ki ima tudi med najodličnejšimi krogi sarajevskega meščanstva prilično šte-vilo zastopnikov, je priredila snovi v malih prostorih „Društvenega doma“ predpustno zabavo. Ni bila to zabava v velikem obsegu, po vseh pravilih stroge etikete, kjer je treba paziti na vsako gibanje in na vsako besedo; Slovenci tega ne trpijo. Zabava je odgovarjala slovenskemu tempera-mentu, ki je nekako svoboden in svobodoljubljen. Vse se je smatralo za eno obitelj; vse one razlike, ki se sicer tudi pri zabavah toliko iztikajo, razlike dostojanstva in stanu, niso imele pristopa na slovensko zabavo. Brez izvežbanega zbora in kapelnika so se razlegale po sobah slovenske narodne pesmi; poleg živahnega plesa, šaljive igre, zabavne loterije in pošte, je bil prirejen v sosedni sobi pravi slovenski semenj. Kakor ob nedeljah okoli slovenske vaške cerkve, ko stare ženske pod platneno streho prodajajo kolače, sadje in druge drobniarije — tak semenj je bil prirejen na snočni slovenski zabavi, samo z razliko, da prodajalke niso bile stare ženske, am-pak mlade sarajevske Slovenke. Od-bor se je celo potrudil, da je izšlo za ta večer posebno izdanje šaljive „Harmonike“ s primernimi, prav „kranjskimi“ šalami.“

* **Najnovejše novice.** V jut-ršnjem tajnem konzistoriju bo imenoval papež 18 novih francoskih nadškofov in škofov. Pri tej priliki bo imel papež tudi političen govor o ločitvi cerkve od države.

— **Bivši bavarski vojni mi-nister** baron Asch je umrl za kapjo.

— **Velika insolvenca.** Banka bratov Samson v Hamburgu je propadla ter ostavila pasiv za 14 milijonov mark. Oba kreditorja sta zbežala na Grško.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 20. februarja. V parla-mentu se je danes nadaljevala de-bata o razmerju naše državne po-lovce z Ogrsko. Ministrski pred-sednik baron Gautsch je imel dolg govor, v katerem je zlasti polemiziral proti izvajanju posl. drja. Grabmayerja in grofa Dzieduczyckega. Naglašal je, da se pa lahko dá krtkovati vlado, težje pa je, vladati tako, da je v korist državi. Ob koncu svojega govora je p dal v cesar-jevem imenu dve zjavi, v katerih se naglašajo, da se z enostranskimi naredbami glede Ogrske ne bo tan-giralo cislitvanske državne polo-vice in da krona slejkopre vztraja na stališču enotnega vodstva in enotnega poveljalnega jezika v skupni armadi. V debato so po-segli poslanci Axmann, dr. Kra-ma in Baerenreither. Seja še traja. Prhodnja seja je jutri.

Budimpešta 20. februarja. Koalicija računa s tem, da bo vlada razglašala njen eksekutivni odbor; zato je spravila v varnost vse svoje zapisnike in druge važne dokumente. Proti poslancu Szaszu, ki se je udeležil včerajšnje seje v uniformi rezervnega častnika, se je uvela preiskava.

Budimpešta 20. febru rja. Naučni minister dr. Lukacs je podal demisijo, ki jo je cesar sprejel.

Budimpešta 20. februarja. Predsedstvo ogrske drž zbornice je dalo nabiti lepake, z katerimi se pozivljajo poslanci, da se ude-ležijo jutrišnje seje parlamenta. Policija je plakate konfiscirala.

Budimpešta 20. februarja. Uradni list priobčuje cesarska svo-jeročna pisma in dostavlja grož-njo, da bodo poslanci, ako bi ho-teli jutri zborovati, z vojaško silo razgnani.

Berolin 20 februarja. Iz So-fije se poroča: Policija je prišla na sled, da je dopisnik „Agencije Havas“ in predsednik časnikor-skega društva, Sandov, izdaljal proti plačilu tajno korespondenco med bolgarskim knezom Ferdi-nandom in vlado raznim inozem-skim časopisom. Policija je San-dova zaprla.

